

через неочікуваність їх виникнення та появу нетрадиційних загроз безпеці (зокрема, пандемії COVID-19). По-четверте, з поглибленням глобалізації і підвищенням ступеня інтегрованості національних економік до світогосподарської системи відбувається посилення зворотного впливу безпекового середовища країн на глобальну безпеку. По-п'яте, ефекти глобальних викликів для національних безпекових систем набувають системного характеру: наслідки впливу таких загроз не обмежуються якоюсь одною складовою безпеки, а усе більше поширюються практично на всі компоненти економічної безпеки країн.

Список використаних джерел:

1. KOF Swiss Economic Institute. Рейтинг країн світу за індексом глобалізації. Retrieved from <https://kof.ethz.ch/en/forecasts-and-indicators/indicators/kof-globalisation-index.html>
2. Bulatova, O., Shabelnyk, T., Chentukov, Y., Marena, T. (2020). *The impact of global financial transformations on the economic security of Central and Eastern European countries*. Public and Municipal Finance. Volume 9. Issue 1. P.1-13.
3. Федик, М. В. (2021). *Макроекономічні наслідки впливу пандемії COVID-19 на світову економіку*. Економіка та держава. № 7. С. 40-46.
4. Global jobs growth will halve in challenging 2023: ILO. [Reuters](https://www.reuters.com/markets/global-jobs-growth-will-halve-challenging-2023-ilo-2023-01-16/). January 16, 2023. Retrieved from <https://www.reuters.com/markets/global-jobs-growth-will-halve-challenging-2023-ilo-2023-01-16/>
5. The Global Risks Report 2022 (17th Edition). World Economic Forum. 116 p. Retrieved from https://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2022.pdf

Галабурда М.К., к.е.н., доцент,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Київ, Україна

ЕКОНОМІКА ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

Halaburda M. PhD in Economics, Associated Professor
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
Kyiv, Ukraine

THE ECONOMICS OF WAR AND POST-WAR RECONSTRUCTION

Abstract. *Economic analysis of the reasons of full-scale invasion of Ukraine by Russian military forces cannot be considered separately as an independent event and is related to the identifying the causes, motivations, and sources of conflict. Military conflict, accompanied by social and political transformation, changes in political elites and social goals of the state, leads to the absence of forces that can*

be entrusted with post-war recovery. Therefore, the main efforts should be focused on restoring the constitutional order, law and order in Ukraine as a state.

Повномасштабне вторгнення російських військових формувань в Україну не можна розглядати як окрему незалежну подію. Історія відносин РФ - Україна це не тільки кримінальні та газові війни, о. Тузла, контрольована системна корупція, підкуп і втручання у політичний вибір, Крим, Донбас, а й переконання вищого політичного керівництва росії щодо незмінного залежного статусу для всіх пострадянських країн.

Економічний аналіз війни зазвичай розпочинається із визначення причин, мотивації та джерел конфлікту. Якщо із мотивами конфлікту ситуація є більш-менш ясною – можливість втрати України як з точки зору ресурсного потенціалу, так і з точки зору присутності певної форми образи, економічного, політичного та соціального характеру, які можуть мати негативний вплив на внутрішню резистентність російської соціальної системи, то причина війни залишається непоміченою для більшості експертів.

Ключова характеристика конфлікту це не те, що його мотивує, а те, що робить його можливим. Здійсненність стає тим елементом, який дозволяє реалізувати мотивоване насильство в конкретних обставинах. Фактори, що викликають конфлікт та ті, які його підтримують різні за своєю природою. Потреба у силовому вирішенні конфлікту може бути викликана зубожінням та нерівністю, які потенційно провокують розпад системи. Конфлікт розпочинається, коли до потреби додається елемент віри, переконання або національної ідентичності.

Переконання як фактор конфлікту зазвичай навмисно формуються політичними підприємцями, які намагаються отримати зиск із соціального невдоволення, посилаючись на міжгрупові або міжнаціональні протиріччя. Захланність виступає елементом, що переводить економічні зусилля із сфери пошуку джерел фінансування конфлікту в сферу можливостей підтримання конфлікту з метою отримання фінансової вигоди. Саме тому міжнародні заходи по запобіганню конфліктів зосереджуються на контролі над потоками тих ресурсів, що сприяють підтриманню конфлікту всіма сторонами.

Сучасні дослідження економіки війни дають змогу зробити наступні висновки: рівень доходів та їх розподіл можуть виступати фактором конфлікту; причини виникнення конфлікту і його продовження різні за своєю природою; фактори виникнення конфлікту не визначають його тривалість; високі військові витрати не виступають фактором стримування; тривалість окупації впливає на ймовірність виникнення внутрішнього конфлікту протягом п'яти перших років, як через наявність факторів виникнення повстанських організацій, так і через можливість їх зовнішньої ресурсної підтримки.

Воєнний конфлікт супроводжують процеси соціальної та політичної трансформації, відбувається зміна політичних еліт та соціальних цілей

держави. Тривале руйнування моделей влади та державності, як правило, призводить до відсутності сил, яким можна було б довірити повоєнне відновлення. Тому після встановлення міцного миру основні зусилля повинні зосереджуватись на відновленні конституційного ладу, закону та правопорядку.

Список використаних джерел:

1. Arnson, C., & Zartman, W. (2005). Rethinking the economics of war: The intersection of need, creed, and greed. Johns Hopkins University Press.
2. Collier P. (2009) Wars, Guns and Votes: Democracy in Dangerous Places, Harper.
3. EBRD Transition Report 2022-23. <https://www.ebrd.com/transition-report-2022-23>
4. Le Billon, Philippe (2013). Wars of Plunder: Conflicts, Profits and the Politics of Resources. London, New York: Oxford University Press.

Hirdvainis V.A., PhD student,
Vasyl' Stus Donetsk National University,
Vinnitsa, Ukraine

Yakimova N.S., Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,
Vasyl' Stus Donetsk National University,
Vinnitsa, Ukraine

INNOVATIVE MANAGEMENT TOOLS` APPLICATION IN THE PROCESS OF UKRAINIAN POST-WAR RECONSTRUCTION

Abstract. *The post-war reconstruction of Ukraine after conflicts and disturbances is a complex task that requires effective management of resources and innovative approaches to achieve sustainable economic development. The use of innovative management tools becomes an important factor that contributes to the acceleration of the reconstruction process and the achievement of competitiveness in the conditions of post-war transformations.*

The innovation management`s toolkit covers various methods, models and strategies that contribute to the implementation of innovation processes and innovative ideas in practical activities. In the context of the Ukrainian post-war reconstruction, this toolkit may include such elements as strategic planning, technology audit, change management, innovation processes and risk management [1].

Strategic planning is an key component of innovative management in the process of post-war reconstruction. This involves the development of a long-term strategy that takes into account the main economic, social and political challenges of the post-war period. Strategic planning helps to determine the priority areas of development,